

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 481/2025-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Mrázovský & Partners, s.r.o., Mariánske námestie 2, Žilina, proti postupu a upovedomeniu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. IV/2 Gn 203/24/1000-5 z 28. októbra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť

1. Ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 7. januára 2025 sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia základných práv zaručených čl. 16, čl. 19 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva garantovaného čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a upovedomením generálnej prokuratúry označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd napadnuté upovedomenie zrušil a vec vrátil generálnej prokuratúre na ďalšie konanie. Súčasne žiada priznať mu finančné zadosťučinenie a náhradu trov konania.

II.

Skutkové východiská

2. Sťažovateľ vykonáva trest odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom. Dňa 30. augusta 2022 mu bol pri lekárskom vyšetrení predpísaný symptomatický liek identifikovaný v ústavnej sťažnosti, ktorý mu však nebol prinesený, pretože v danom čase nebol za okolností popísaných v ústavnej sťažnosti dostupný. Sťažovateľ bol 5. septembra 2022 na pokyn lekárky predvedený do ambulancie opäť, kde bol informovaný, že má pozitívny nález a bude mu predpísaná antibiotická liečba. Sťažovateľ preto tvrdí, že v období od 30. augusta 2022 do 5. septembra 2022 trpel komplikáciami, ktorým bolo podľa jeho názoru možné predísť

prinesením avizovaného lekársky indikovaného lieku. Voči neprineseniu lieku sa sťažovateľ bez úspechu už ohradil v ambulancii pri vyšetrení realizovanom 5. septembra 2022.

3. Ochrany svojich práv sa sťažovateľ domáhal žalobou proti inému zásahu orgánu verejnej správy podľa § 252 a nasl. Správneho súdneho poriadku. O tejto žalobe rozhodol Správny súd v Bratislave uznesením sp. zn. 15Sa/8/2024 z 10. júna 2024 tak, že konanie zastavil a vec po právoplatnosti daného uznesenia postúpil na vybavenie Krajskej prokuratúry v Trenčíne. Sťažovateľ totiž podľa správneho súdu namietal konanie príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže (ďalej len „ZVJS“), ktorí postupovali podľa zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, pričom zmienený predpis ustanovuje vlastný spôsob dozoru a kontroly výkonu trestu. Právny poriadok v tomto prípade podľa správneho súdu poskytoval sťažovateľovi ochranu prostredníctvom iného orgánu, a to prokuratúry s poukazom na zákon č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“).

4. Upovedomením č. k. 3Kn 333/24/3300-7 z 8. augusta 2024 krajská prokuratúra sťažovateľovi notifikovala, že jeho podanie, ktoré jej postúpil správny súd, bolo podľa obsahu vyhodnotené ako žiadosť o nápravu pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti podľa § 17 ods. 1 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zdravotnej starostlivosti“). Zodpovedajúci spisový materiál bol tak odstúpený na vybavenie príslušnému orgánu, teda Nemocnici pre obvinených a odsúdených a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Trenčín (ďalej len „nemocnica“).

5. S odstúpením veci nemocnici zo strany krajskej prokuratúry vyjadril sťažovateľ nesúhlas prostredníctvom podania adresovaného generálnej prokuratúre, ktoré bolo s poukazom na § 31 ods. 4 zákona o prokuratúre vyhodnotené podľa obsahu ako podnet podľa § 31 ods. 2 zákona o prokuratúre. Generálna prokuratúra sťažovateľovi napadnutým upovedomením notifikovala, že uplatnený podnet odkladá ako nedôvodný, pretože v postupe krajskej prokuratúry neboli zistené porušenia zákona, na ktoré by bolo možné alebo potrebné reagovať prijatím určitého prokurátorského opatrenia.

III.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ nesúhlasí s napadnutým upovedomením, ktorým generálna prokuratúra aprobovala odstúpenie veci nemocnici zo strany krajskej prokuratúry. Kým vzťah medzi poskytovateľom zdravotnej starostlivosti (v danom prípade nemocnicou, pozn.) a pacientom je súkromnoprávny pomer, zabezpečenie lieku z lekárne je výkonom verejnej moci na úseku väznenstva. Nemocnica pritom neprevádzkuje lekárňu, preto bolo potrebné, aby sťažovateľovi zabezpečil indikovaný liek príslušník ZVJS z ktorejkoľvek verejnej lekárne. Sťažovateľ sa pri výdaji liekov cíti diskriminovaný v porovnaní s „civilným“ pacientom len preto, lebo vykonáva trest odňatia slobody. Závery uvedené v napadnutom upovedomení sú v rozpore s obsahom podnetu a chýba im akýkoľvek akceptovateľný racionálny základ. Sťažovateľ nesúhlasí s názorom generálnej prokuratúry, že nie je zrejmé, či o liek žiadal, koho a akým spôsobom, keďže uvedené v skutočnosti v pozitívnej podobe vyplýva zo spisového materiálu. Tvrdenia, že sťažovateľ mohol o prinesenie

lieku požiadať príslušníka ZVJS, sú nereálne. Sťažovateľ uzatvára, že jeho vec bola na generálnej prokuratúre vybavená formalisticky, nehľadiac na obsah podnetu a v arbitrárnom skutkovom omyle.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Ústavnú sťažnosť sťažovateľa ústavný súd predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. Rozsah ústavnej sťažnosti, ktorým je ústavný súd podľa § 45 zákona o ústavnom súde viazaný, je v rovine referenčných ustanovení tvorených čl. 16, čl. 19 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj čl. 14 dohovoru. Námietku porušenia čl. 40 ústavy a čl. 8 ods. 1 dohovoru uvedenú v dôvodovej časti ústavnej sťažnosti tak ústavný súd vo vzťahu k formulovanému petitu ústavnej sťažnosti vyhodnotil v súlade so svojou ustálenou rozhodovacou praxou len ako súčasť sťažnostnej argumentácie sťažovateľa (m. m. napr. III. ÚS 394/2023). Všetky sťažovateľom namietané nedostatky v rešpektovaní jeho práv je však možné zaradiť pod referenčné normy, ktoré sťažovateľ zhmotnil v petite ústavnej sťažnosti. To bolo dôvodom, pre ktorý ústavný súd sťažovateľa nevyzýval na doplnenie sťažnostného návrhu o tam nezhmotnené referenčné kritériá.

9. Ústavný súd východiskovo podotýka, že v zásade nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory generálnej prokuratúry, ktoré ju pri výklade a aplikácii právnych predpisov v konkrétnom prípade viedli k prijatiu určitého rozhodnutia (v danom prípade napadnutého upovedomenia, pozn.). Právne závery generálnej prokuratúry môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva.

10. Pri hodnotení ústavnej udržateľnosti záverov generálnej prokuratúry ústavný súd upriamuje pozornosť na s. 2 napadnutého upovedomenia. Odtiaľ s poukazom na závery krajskej prokuratúry vyplýva, že sťažovateľ v danom prípade namietal (v širšom kontexte) neposkytnutie správnej a náležitej zdravotnej starostlivosti. Generálna prokuratúra následne citovala § 17 ods. 1 zákona o zdravotnej starostlivosti, podľa ktorého ak sa osoba domnieva, že sa jej neposkytla zdravotná starostlivosť správne (§ 4 ods. 3 zákona o zdravotnej starostlivosti), alebo sa domnieva, že iné rozhodnutie ošetrojúceho zdravotníckeho pracovníka v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti alebo služieb súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti je nesprávne, má právo požiadať poskytovateľa o nápravu; žiadosť sa podáva písomne.

11. Z § 4 ods. 3 zákona o zdravotnej starostlivosti, na ktorý zákonodarca odkazuje prostredníctvom interného odkazu zavedeného v § 17 ods. 1 zákona o zdravotnej starostlivosti, nadväzne vyplýva: *„Poskytovateľ je povinný poskytovať zdravotnú starostlivosť správne. Zdravotná starostlivosť je poskytnutá správne, ak sa vykonajú všetky zdravotné výkony na správne určenie choroby so zabezpečením včasnej a účinnej liečby s cieľom uzdravenia osoby alebo zlepšenia stavu osoby*

pri zohľadnení súčasných poznatkov lekárskej vedy a v súlade so štandardnými postupmi na výkon prevencie, štandardnými diagnostickými postupmi a štandardnými terapeutickými postupmi pri zohľadnení individuálneho stavu pacienta.“ Z obsahu citovanej pasáže teda možno už na prvý pohľad (*prima facie*) abstrahovať, že zdravotná starostlivosť je poskytnutá správne pri kumulatívnom splnení dvoch podmienok, a to (i) vtedy, ak sa vykonajú všetky zdravotné výkony na správne určenie choroby, a súčasne aj (ii) v takom prípade, ak sa realizuje (zabezpečí) včasná a účinná liečba na účely poukazované v citovanom § 4 ods. 3 zákona o zdravotnej starostlivosti.

12. Obsahom ústavnej sťažnosti je práve argumentácia upínajúca sa na nezabezpečenie včasnej a účinnej liečby, čo tvorí obsahovú zložku (súčasť) poskytovania zdravotnej starostlivosti (§ 4 ods. 3 zákona o zdravotnej starostlivosti). Uvádzanú námietku pritom možno stvárniť v žiadosti o nápravu podľa § 17 ods. 1 zákona o zdravotnej starostlivosti tak, ako to finálne napokon podotkla aj generálna prokuratúra. Pritom, ako vyplýva z napadnutého upovedomenia, žiadosti o nápravu podľa § 17 zákona o zdravotnej starostlivosti v rámci svojej pôsobnosti v oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti prijíma, eviduje a s celoslovenskou pôsobnosťou vybavuje práve nemocnica, ak ide o žiadosti uplatnené v nemocnici, ústave na výkon väzby, ústave na výkon trestu odňatia slobody a ústave na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých.

13. Sumarizujúc uvedené, ústavný súd uvádza, že nie je ďalšou prieskumnou inštanciou, ktorá posudzuje korektnosť záverov generálnej prokuratúry a iných orgánov verejnej moci vydaných v reakcii na podania fyzických osôb a právnických osôb. Ako už bolo zdôraznené v bode 9 odôvodnenia tohto uznesenia, do posúdenia veci generálnou prokuratúrou by mohol ústavný súd zasiahnuť len v prípade zistenia známkov svojvôle, ktorá by mala za následok porušenie základného práva alebo slobody sťažovateľa. Závery generálnej prokuratúry sú však dostatočne presvedčivé, pretože poskytujú udržateľné, logické a ústavno-právne konformné odpovede na otázku, prečo bolo potrebné sťažovateľovo podanie posúdiť ako žiadosť o nápravu podľa § 17 ods. 1 zákona o zdravotnej starostlivosti, ktorej vybavenie patrí v okolnostiach danej veci práve nemocnici. Skutočnosť, že sťažovateľ sa so závermi generálnej prokuratúry nestotožňuje a má na vec iný názor, nemôže sama osebe viesť k záveru o arbitrárnosti napadnutého upovedomenia a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor generálnej prokuratúry svojím vlastným (m. m. napr. IV. ÚS 357/2023).

14. Inými slovami, v danej situácii nemohla sťažovateľovo podanie vecne vybaviť prokuratúra, pretože ňou zistená a proklamovaná regulácia zakladá príslušnosť (kompetenciu) inej entity, a to nemocnice. S tým sa potom celkom logicky spájala nevyhnutnosť postúpenia veci na riešenie práve nemocnici. Ak by teda v sťažovateľovej veci konala prokuratúra, takýto postup by predstavoval konanie nad rámec právomoci (*ultra vires*) a realizačná koncovka prokuratúry by bola zaťažená závažnou vadou zapríčinenou práve prekročením právomoci. Vecné odpovede na sťažovateľove námietky súvisiace s neobstaraním lieku, ktoré tvoria podstatnú časť sťažnostnej argumentácie, preto bude musieť hľadať a nachádzať nemocnica. Pritom, v prípade potenciálnej nespokojnosti sťažovateľa s vybavením veci nemocnicou, nie je vylúčené, aby na ochranu svojich práv využil ďalšie procesné mechanizmy, ktoré mu na ten účel priznáva platná a účinná úprava (pozri napr. III. ÚS 104/2024).

15. Len pre úplnosť ústavný súd dodáva, že sťažovateľ v dôvodoch ústavnej sťažnosti poukazuje aj na okolnosti spracovania osobných údajov v súvislosti s vyšetrením v ambulancii. V zmienenej rovine tvrdí nezákonné spracovanie svojich osobných údajov týkajúcich sa zdravia, pretože celý priebeh vyšetrenia z 5. septembra 2022 bol zanesený do modulu informačného systému agendy obvinených a odsúdených, čo je informačný systém ZVJS (teda mimo elektrickú zdravotnú knižku vedenú v Národnom zdravotníckom informačnom systéme). Z bodu 7.6 ústavnej sťažnosti však nadväzne a nespochybniteľne vyplýva, že sťažovateľ danou ústavnou sťažnosťou napáda len nevybavenie podnetu v časti týkajúcej sa neprinesenia liekov, a nie v časti týkajúcej sa tvrdeného neoprávneného spracovávaní osobných údajov. Z uvádzaných dôvodov sa ústavný súd danou časťou sťažnostnej argumentácie v rámci predbežného prerokovania uplatnenej ústavnej sťažnosti nepovažoval za potrebné a napokon ani možné zaoberať.

16. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím orgánu štátu (v danom prípade napadnutým upovedomením, pozn.) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu sťažovateľom označených základných práv alebo slobôd, a to buď pre nedostatok relevantnej súvislosti medzi napadnutým upovedomením a základnými právami alebo slobodami, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (m. m. napr. I. ÚS 286/2023). Ústavný súd je názoru, že so zreteľom na závery uvedené v tomto uznesení absentuje ústavne významná súvislosť medzi napadnutým upovedomením a námietkou porušenia základných práv sťažovateľa garantovaných čl. 16, čl. 19 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva sťažovateľa zaručeného čl. 14 dohovoru, z čoho rezultuje, že dôvodnosť ústavnej sťažnosti nie je potrebné preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie. Neostalo preto ústavnému súdu nič iné, než ústavnú sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietnuť v jej celosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú

17. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako celok odmietol, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v tejto ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. augusta 2025

Robert Šorl
predseda senátu